

**Cerințe minimale pentru serviciul educațional
furnizat de învățământul
gimnazial / gimnazial integrat**

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
Constantin-Șerban IOSIFESCU

AUTORI:

Mioara ȘERBAN

Constanța-Valentina MIHĂILĂ

Gabriela Alina PARASCHIVA

RESPONSABIL CALITATE:

Monica Vanda MUNTEANU

CORECTOR:

Dumitra STOICA

ISBN 978-973-649-677-6

Introducere

Descrierea cerințelor minime pentru serviciile educaționale oferite de unitățile de **învățământ de nivel gimnazial/ gimnazial integrat** are următoarea bază legală:

- Legea Educației Naționale (L.E.N.) nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10.01.2011.
- Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 3753/2011 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104, din 9.02.2011.
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006.
- Hotărârea de Guvern nr. 21/2007, privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar.
- Hotărârea de Guvern nr. 961/26 din august 2009 privind aprobarea Ghidului-cadru pentru elaborarea standardelor minime de calitate și a standardelor minime de cost pentru serviciile publice descentralizate.

Având în vedere atribuțiile ARACIP, stabilite de lege, prezentul document se referă exclusiv la descrierea cerințelor minime privind calitatea serviciilor educaționale oferite de unitățile de **învățământ de nivel gimnazial/ gimnazial integrat**, așa cum sunt ele definite pe baza standardelor de acreditare, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 21/2007.

Acest document este structurat în două părți:

- Prima parte este un rezumat adnotat al standardelor de acreditare specifice pentru nivelul gimnazial/ gimnazial integrat structurat în conformitate cu cerințele *Hotărârii de Guvern nr. 961/2009* (așa cum sunt prezentate în Cap IV, paragraful 4.5, din Anexa 1) și care permite orientarea beneficiarilor, autorităților publice și furnizorilor de educație în privința cadrului general de funcționare a instituției de tip „învățământ gimnazial/ gimnazial integrat”.
- Cea de-a doua parte descrie extensiv aceste cerințe minime (furnizând, dacă este cazul, și baza legală complementară care descrie aceste cerințe), oferind, astfel, datele necesare pentru înființarea, dotarea (cu resurse de toate categoriile) și evaluarea (internă și externă) a respectivei instituții de învățământ.

Ca urmare, structura acestui document va fi următoarea:

- 1. Preambul** – în care sunt prezentate scopul și obiectivele standardelor minime de calitate și descrierea standardelor minime de calitate (punctele 4.5., 4.6.1. și 4.6.2. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009);
- 2. Definiția serviciilor educaționale** oferite de nivelul gimnazial/ gimnazial integrat, care cuprinde:
 - 2.1. Tipul de servicii care fac obiectul standardului minim de calitate (punctele 4.6.3. și 4.10.8. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009);
 - 2.2. Scopul și obiectivele serviciilor, conform legislației în vigoare (punctele 4.6.4. și 4.7. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009);
 - 2.3. Beneficiarii direcți ai serviciului și criteriile de acces (punctele 4.6.5. și 4.8 din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009);
 - 2.4. Activități specifice și conexe (punctul 4.6.6. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009).
- 3. Organizarea și gestionarea serviciilor educaționale** oferite de nivelul gimnazial/ gimnazial integrat, care cuprinde:
 - 3.1. Descrierea furnizorului serviciului educațional (punctele 4.9. și 4.10.7 din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009);
 - 3.2. Resursa umană (punctele 4.10 - de la 4.10.1 la 4.10.6. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009);
 - 3.3. Infrastructura și baza materială necesare serviciului (punctele 4.12. și 4.13. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009);
 - 3.4. Furnizarea serviciului (punctele 4.11. și 4.16. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009);
 - 3.5. Asigurarea calității serviciului (punctele 4.14. și 4.15. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009).

1. Preambul

1.1. Scopul și obiectivele standardului minim de calitate

1.1.1. Premisele serviciului educațional

În structura sistemului național de învățământ preuniversitar, așa cum este stabilită de Legea Educației Naționale nr. 1/2011¹, învățământul secundar inferior sau gimnazial cuprinde clasele V-IX². Parte componentă a învățământului obligatoriu, învățământul gimnazial trebuie să ofere șanse egale la educație pentru toți copiii și pentru fiecare dintre aceștia. „Educația pentru toți” reprezintă o nouă sarcină pentru sistemele de învățământ obligatoriu din întreaga lume, reclamată cu insistență la Conferința UNESCO a miniștrilor educației de la Jomtien, Thailanda (1990).

Serviciul educațional *învățământ gimnazial* se desfășoară cu respectarea principiului constituțional prin care „statul trebuie să asigure păstrarea identității spirituale, sprijinirea culturii naționale, stimularea artelor, protejarea și conservarea moștenirii culturale, dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume” (Constituția României, art. 33, alin. 3). Procesul de învățământ derulat la nivelul învățământului gimnazial trebuie să garanteze accesul elevilor la cultură, în sensul neîngrădirii libertății persoanei de a-și dezvolta spiritualitatea și de a accede la valorile culturii naționale și universale. Pregătirea elevilor din învățământul gimnazial se realizează în spiritul idealului educațional al școlii românești, care constă în „dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome.” (Legea Educației Naționale nr. 1/2011).

Acest deziderat este realizabil prin formarea capacităților intelectuale, a disponibilităților afective și a abilităților practice în cadrul educației formale și celei nonformale.

1.1.2. Scopul standardului minim de calitate

Calitatea educației reprezintă o prioritate permanentă pentru orice instituție, organizație sau unitate de învățământ, precum și pentru angajații acesteia. Predarea și învățarea de calitate contribuie la dezvoltarea personală a elevilor, la bunăstarea societății și la păstrarea și ameliorarea mediului. Prin definirea standardelor specifice de acreditare și de referință se va asigura un nivel minim de calitate al serviciului educațional învățământ gimnazial, stabilite prin curriculum, la nivel național.

1.2. Structura unui standard minim de calitate

1.2.1. Caracteristicile unui standard minim de calitate

Această descriere a serviciului exprimă nivelul minim de calitate definit de legislația în vigoare pentru standardele specifice învățământului gimnazial. Indicatorii de monitorizare și evaluare măsurabili sunt definiți în mod clar și concis prin descriptorii stabiliți în standardele naționale (aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 21/ 2007) și în cele specifice. Standardul minim de calitate are caracter național, fiind aplicabil atât subsistemului public, cât și celui particular, pentru:

- înființarea, dotarea și încadrarea cu personal a unităților de învățământ gimnazial (în perioada de timp dintre autorizarea de funcționare provizorie și acreditare);
- evaluarea internă (autoevaluarea) unităților de învățământ gimnazial;
- evaluarea externă a unităților de învățământ gimnazial, derulată de toate autoritățile educaționale cu rol de evaluare, monitorizare și control.

1.2.2. Formularea standardului minim de calitate

Standardul reprezintă descrierea cerințelor formulate în termeni de reguli sau rezultate, care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a activității de educație derulate de unitățile de învățământ gimnazial. Standardele de acreditare sunt standarde naționale, care se aplică învățământului preuniversitar de stat și particular, și se referă la domeniile prevăzute de art. 10 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006. Pentru fiecare domeniu sunt definite subdomenii, pentru fiecare subdomeniu sunt formulați indicatori, iar la fiecare indicator sunt definiți descriptorii. Descriptorii sunt enunțuri care stabilesc, în mod concret și observabil, cerințele minime pe care organizația furnizoare de educație trebuie să le îndeplinească, pentru fiecare indicator, în vederea acreditării.

La momentul actual există, standarde minime de calitate, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 21/2007 și standarde de referință, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 1534/2008, generale, valabile pentru toate unitățile de învățământ preuniversitar, de stat și particular, dar complexitatea sistemului național de învățământ și diversitatea tipurilor de programe de studiu impune dezvoltarea unor standarde specifice pentru unitățile de învățământ gimnazial/gimnazial integrat.

¹ Legea Educației Naționale nr. 1/2011, art. 23 (1)

² Idem, art. 361 (3) lit. b, stipulează că măsura introducerii clasei a IX-a în învățământul gimnazial intră în vigoare începând cu generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2011-2012

2. Definiția serviciului educațional

2.1. Tipuri de servicii care fac obiectul standardului minim de calitate

Serviciile educaționale oferite de unitățile de învățământ de nivel gimnazial/gimnazial integrat și care fac obiectul acestei descrieri și al standardelor specifice de calitate atașate se referă la **exercitarea procesului instructiv educativ, prin activități școlare și extrașcolare, beneficiind de cadre didactice calificate și de o infrastructură adecvată.**

Serviciile furnizate care fac obiectul standardului minim de calitate sunt instructiv – educative (pe baza planurilor de învățământ și a programelor școlare, aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului). Evaluarea calității acestor servicii se face prin:

- raportarea la cei 43 de indicatori (definiți ca instrumente de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație prin raportare la standarde în Hotărârea de Guvern nr. 21/2007);
- raportare la indicatorii relevanți din Sistemul Național de Indicatori privind Educația (SNIE);
- raportare la indicatorii de risc și de rezultat adecvați (v. mai jos punctul 3.6.1.).

2.2. Scopul și obiectivele serviciului

Prin definirea standardelor specifice de acreditare și de referință se va asigura un nivel minim de calitate al serviciului educațional oferit de nivelul gimnazial/ gimnazial integrat

Învățământul gimnazial are ca **scop** instruirea și educarea elevilor ciclului gimnazial.

Prin furnizarea serviciului învățământ gimnazial, se urmărește îndeplinirea următoarelor **obiective**:

- dezvoltarea achizițiilor lingvistice și încurajarea folosirii limbii române, a limbii materne și a limbilor străine pentru exprimarea în situații variate de comunicare;
- dezvoltarea unei gândiri structurate și a competenței de a aplica în practică rezolvarea de probleme;
- familiarizarea cu o abordare pluridisciplinară a domeniilor cunoașterii;
- constituirea unui set de valori consonante cu o societate democratică și pluralistă;
- încurajarea talentului, a experienței și a expresiei în diferite forme de artă;
- formarea responsabilității pentru propria dezvoltare și sănătate;
- formarea unei atitudini responsabile față de mediu;
- descoperirea propriilor afinități, aspirații și valori în scopul construirii unei imagini de sine pozitive;
- formarea capacității de analiză a setului de competențe dobândite prin învățare în scopul orientării spre o anumită carieră profesională;
- dezvoltarea capacității de a comunica, inclusiv prin folosirea diferitelor limbaje specializate;
- dezvoltarea gândirii autonome și a responsabilității față de integrarea în mediul social.

2.3. Beneficiarii direcți ai serviciului și criterii de acces

2.3.1. Beneficiarii direcți ai serviciului

Beneficiile serviciilor educaționale din ciclul gimnazial sunt direcționate spre copiii de la 11 la 16 ani, care au parcurs ciclul primar, sau spre persoanele care au depășit vârsta admisă pentru înscrierea la acest nivel, din motive medicale sau sociale și pentru care se realizează, în mod excepțional, cursuri cu frecvență redusă³, spre persoanele cu deficiențe sau cu handicap, spre copiii instituționalizați etc.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, prin inspectoratele școlare, poate organiza programe educaționale de tip „A doua șansă”, în vederea promovării învățământului gimnazial pentru persoane cu vârsta de peste 14 ani care, din motive sociale, nu au finalizat învățământul gimnazial, astfel încât aceștia să-și poată completa și finaliza educația de bază din cadrul învățământului obligatoriu⁴, precum și cel puțin un program de pregătire profesională care permite dobândirea unei calificări corespunzătoare Cadrului național al calificărilor⁵.

2.3.2. Criteriul de acces

Serviciile educaționale oferite de nivelul gimnazial pot fi accesate de toți absolvenții învățământului primar sau de orice persoană care a depășit vârsta maximă admisă pentru înscrierea la învățământul de zi sau care, din motive sociale sau medicale, nu are posibilitatea de a urma cursurile la zi. Pentru programul „A doua șansă” – învățământ secundar inferior – se pot înscrie persoane care au absolvit învățământul primar și care depășesc cu peste 4 ani vârsta corespunzătoare clasei și, din diferite motive, nu au absolvit învățământul secundar, gimnazial.

Părinții/tutorii legali au dreptul de a solicita furnizarea serviciului educațional învățământ gimnazial pentru copii la o altă unitate de învățământ decât cea la care sunt arondați în funcție de domiciliu.

Legislația permite transferul elevilor ciclului gimnazial de la o unitate la alta, cu respectarea prevederilor metodologice în vigoare, stabilite la nivelul ministerului.

³ Idem, art 25 (2), arată că, în mod excepțional, pentru persoanele care au depășit cu mai mult de 3 ani vârsta clasei, învățământul obligatoriu se poate organiza și în forma de învățământ cu frecvență redusă, în conformitate cu prevederile unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. În acest moment este în vigoare Ordinul ministrului nr. 4370/25.08.2000 privind Metodologia de organizare și funcționare a claselor cu frecvență redusă din instituțiile de învățământ gimnazial.

⁴ Idem, art. 30(2)

⁵ Idem, art. 30(3).

Criteriul de admitere pentru înscrierea la o unitate de învățământ de nivel gimnazial este, în general, absolvirea ciclului primar.

Nu există probe de concurs/examen pentru înscrierea la unitățile de învățământ gimnazial, însă au prioritate elevii al căror domiciliu se află pe raza unității de învățământ.

2.3.3. Procesarea cererilor (aplicațiilor) pentru accesul la un serviciu, a aprobării sau neaprobării accesului la serviciu

2.3.3.1. Accesul beneficiarului la serviciu

În conformitate cu art. 92. alin.(1) din Regulamentul de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ preuniversitar, în ciclul gimnazial/ secundar inferior, calitatea de elev se dobândește în urma solicitării scrise adresate de părinți sau tutori legali către unitatea de învățământ de stat sau particular. Părintele sau tutorele legal are dreptul de a alege forma de învățământ și felul educației copilului minor.

Pentru elevii cu vârsta de 11 ani, absolvenți ai ciclului primar, înscrierea se face în baza unei cereri de înscriere.

Pentru persoanele care participă, conform legii, la o formă de învățământ cu frecvență redusă, înscrierea se face anual în perioada 15 septembrie – 1 octombrie la secretariatul școlii în baza următoarelor documente:

- cerere de înscriere;
- certificat de naștere în original și copie;
- certificat de căsătorie în original și copie (unde este cazul);
- acte de studii care să ateste anii de școală absolviți anterior.

Pentru persoanele care se încadrează, conform legii, în programul „A doua șansă”, înscrierea se face la unitățile de învățământ care organizează programul, pe baza Dosarului de înscriere.

Înscrierea se face în perioada stabilită, prin Calendarul aprobat de către minister. În conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a unităților din Învățământul preuniversitar, unitățile de învățământ gimnazial sunt obligate să școlarizeze, cu prioritate, în limita planului de școlarizare aprobat, elevii care au domiciliul în aria de cuprindere a unității de învățământ respective.

Cererea de transfer se completează de către părinte/ tutorele legal al copilului și se depune la secretariatul unității furnizoare de serviciu educațional învățământ gimnazial, la care se dorește școlarizarea, pe tot parcursul anului școlar, inclusiv în perioada vacanțelor școlare.

2.3.3.2. Modalități de procesare a cererii

Cererea de admitere se completează de către părinte/tutore sau de către beneficiarul însuși, în cazul persoanelor care pot opta, conform legii, pentru o formă de învățământ cu frecvență redusă sau de tip „A doua șansă” și se depune la secretariatul unității de învățământ.

Cererile se discută și se aprobă în Consiliul de administrație al unității școlare în maximum 30 de zile de la data depunerii.

2.4. Activități specifice și conexe

2.4.1. Activități specifice

Activitatea specifică are caracter didactic și se desfășoară pe catedre în funcție de:

- specificul nivelului;
- nivelul de pregătire al elevilor;
- perioada de pregătire.

2.4.2. Activitățile conexe

Activitățile/ serviciile conexe care sprijină derularea activității specifice în ciclul gimnazial pot fi:

- servicii de cazare în internat;
- servicii de servire masă în cantine școlare;
- servicii de transport.

3. Organizarea și gestionarea serviciului

3.1. Legislația în vigoare privind serviciul

- Legea Educației Naționale (L.E.N.) nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10.01.2011;
- Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 3.753/2011 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104, din 9.02.2011;
- Legea nr. 87/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației;
- Hotărârea de Guvern nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar;
- Hotărârea de Guvern nr. 22/2007 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație;

- Hotărârea de Guvern 1534/2008 privind aprobarea Standardelor de referință și a indicatorilor de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar;
- Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4595/2005 referitor la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, cu completările și modificările ulterioare;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 5418/2005 al privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a centrelor județene/al municipiului București de resurse și de asistență educațională și a regulamentelor-cadru ale instituțiilor din subordine;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 5379/2004 privind Metodologia de organizare și funcționare a serviciilor educaționale prin cadre didactice de sprijin/itinerante pentru copiii cu cerințe educative speciale, școlarizați în învățământul de masă;
- Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3250/1998 privind criteriile de normare a personalului didactic auxiliar din învățământul preuniversitar de stat; Notificarea Ministrului Educației Naționale nr. 44990/1999 privind criteriile de normare a personalului nedidactic și didactic auxiliar din unitățile de învățământ preuniversitar de stat;
- Ordine de ministru de aprobare a planurilor și programelor școlare, în vigoare în acest moment.

3.2. Furnizorul serviciului educațional

Conform normativelor în vigoare, instituțiile responsabile pentru furnizarea serviciului educațional învățământ gimnazial sunt organizațiile furnizoare de educație cu personalitate juridică și care poartă denumirea de „Școală cu clasele I-VIII”, „Școală cu clasele V-VIII⁶”, „Școală cu clasele V-X”, „Școală cu clasele I-XII/XIII”, sau „Școală cu clasele V-XII/XIII”, după caz. Unitățile de învățământ care școlarizează elevi de ciclul gimnazial vor purta denumirea corespunzătoare nivelului cel mai înalt de școlarizare, după caz.

Aceste instituții pot funcționa în regim public (instituții de învățământ de stat) sau în regim privat (instituții de învățământ particulare). Serviciile educaționale sunt servicii publice, pentru care nu se organizează licitație.

3.2.1. Relațiile de subordonare din echipa sau instituția care furnizează serviciul

Inspectoratele Școlare Județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București, servicii publice deconcentrate ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu personalitate juridică, controlează aplicarea legislației și monitorizează calitatea activităților de predare-învățare și respectarea standardelor naționale/indicatorilor de performanță, prin inspecția școlară. De asemenea, acestea controlează, monitorizează și evaluează calitatea managementului unităților și instituțiilor de învățământ și coordonează admiterea în licee, evaluările naționale și concursurile școlare la nivelul unităților de învățământ din județ și, respectiv, din municipiul București⁷. Funcțiile de conducere din inspectoratele școlare sunt: inspector școlar general și inspector școlar general adjunct.

În conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr. 1/2011, unitățile de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică sunt conduse de consiliile de administrație, de directori și de directori adjuncti, după caz. În exercitarea atribuțiilor ce le revin, consiliile de administrație și directorii conlucrează cu consiliul profesoral, cu comitetul de părinți și cu autoritățile administrației publice locale. Consiliul de administrație este organul de conducere al unității de învățământ. La ședințele consiliului de administrație participă, de regulă, și un reprezentant al elevilor, cu statut de observator. Consiliul de administrație alege un președinte de ședință din rândul cadrelor didactice, cu mandat de cel mult un an, care conduce ședințele consiliului și semnează hotărârile adoptate. Conducerea executivă a unității de învățământ este exercitată de directorul acesteia.

În cazul unităților de învățământ cu predare integrală în limbile minorităților naționale, directorul are obligația cunoașterii limbii respective. În cazul unităților de învățământ cu secții de predare în limbile minorităților naționale, unul dintre directori are obligația cunoașterii limbii respective. În aceste cazuri, numirea directorului se face cu consultarea organizației care reprezintă minoritatea respectivă în Parlamentul României sau, dacă minoritatea nu are reprezentare parlamentară, cu consultarea Grupului parlamentar al minorităților naționale.

Standardele de acreditare prevăd necesitatea raportărilor instituțiilor de învățământ față de instituțiile abilitate prin lege și față de principalii purtători de interese din cadrul școlii și din afara acesteia.

Comisiile de evaluare și asigurare a calității din unitățile școlare au atribuția de a întocmi un Raport anual de evaluare internă, pe baza domeniilor și criteriilor stabilite prin Legea nr. 87/2006, pe care îl înaintează Inspectoratului Școlar Județean/ Inspectoratului Școlar al Municipiului București și Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, la solicitarea acesteia. Raportul anual de evaluare internă se face public.

Unitățile de stat, furnizoare ale serviciului educațional învățământ gimnazial, aduc la cunoștință reprezentanților consiliilor locale aspecte referitoare la starea spațiilor școlare în care se desfășoară procesul instructiv-educativ.

3.2.2. Comisii sau consilii existente

Standardele de acreditare prevăd cerința minimală a existenței organigramei organizațiilor furnizoare de educație și a regulamentelor interne de funcționare, care să conțină linii clare de decizie, comunicare și raportare. De asemenea, standardele de acreditare prevăd funcționarea organismelor de conducere individuală și colectivă – în condițiile prevăzute de legislația în vigoare și de reglementările interne, ca aspect al funcționării curente a unității de învățământ.

⁶ Acestea vor deveni, pe parcursul implementării L.E.N. nr. 1/2011, „Școală cu clasele I-IX/ clasele V-IX”.

⁷ L.E.N. nr. 1/2011, art. 95 (1);

La nivelul fiecărei unități școlare gimnaziale funcționează:

a) *Consiliul de administrație*, organul de conducere al unității de învățământ, care este format din 7, 9 sau 13 membri, în funcție de mărimea unităților de învățământ și funcționează conform prevederilor art. 96 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011;

b) *Consiliul profesoral* (al profesorilor pentru învățământ preșcolar) este alcătuit din totalitatea cadrelor didactice din unitatea școlară cu personalitate juridică, este prezidat de către director și are rol de decizie în domeniul instructiv-educativ;

c) Activitatea se organizează pe *catedre/comisii metodice* cu atribuții în elaborarea programului de activitate, pe etape și pe catedre. Catedrele/comisiile metodice se constituie din minimum patru membri, pe discipline de studiu, pe discipline înrudite sau pe arii curriculare;

d) *Consiliul clasei* este constituit din totalitatea personalului didactic care predă la clasa respectivă, din cel puțin un părinte delegat al comitetului de părinți al clasei și, pentru toate clasele, din liderul elevilor clasei respective. Președintele consiliului clasei este dirigintele;

e) *Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității* este formată din 3-9 membri. Conducerea ei operativă este asigurată de conducătorul organizației sau de un coordonator desemnat de acesta;

f) *Consiliul elevilor* este format din liderii elevilor de la fiecare clasă și funcționează conform OM nr. 2782/2007;

g) *Consiliul părinților* este compus din președinții comitetelor de părinți ai fiecărei clase și susține unitatea de învățământ în activitatea de consiliere și orientare socio-profesională sau de integrare socială a absolvenților, propune discipline și domenii care să se studieze prin curriculumul la decizia școlii, identifică surse de finanțare extrabugetară și propune Consiliului de administrație al unității, la nivelul căreia se constituie, modul de folosire a acestora, sprijină parteneriatele educaționale dintre unitățile de învățământ și instituțiile cu rol educativ în plan local, susține unitățile de învățământ în derularea programelor de prevenire și de combatere a abandonului școlar.

3.3. Resursele umane în furnizarea serviciului

3.3.1. Profilul profesional al personalului

În cadrul unităților de învățământ de nivel gimnazial activitatea didactică de predare-învățare este asigurată de cadre didactice – profesori.

Posturile/funcțiile didactice și didactice auxiliare din învățământul gimnazial și gimnazial integrat, precum și condițiile de ocupare a acestora sunt prevăzute în Legea Educației Naționale nr. 1/2011.

Pentru ocuparea funcțiilor didactice din învățământul gimnazial trebuie îndeplinite în mod corespunzător următoarele condiții minime de studii:

a) absolvirea cu diplomă a studiilor universitare de licență în profilul postului;

b) absolvirea masterului didactic cu durata de 2 ani;

c) efectuarea unui stagiu practic cu durata de un an școlar, realizat într-o unitate de învățământ, în funcția didactică corespunzătoare studiilor, sub îndrumarea unui profesor mentor⁸.

Posturile didactice din învățământul gimnazial pot fi ocupate cu personal titular, asociat sau suplinitor, prin concurs organizat în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului învățământului, cu probe scrise pentru angajarea titularilor și probe scrise sau orale la angajarea suplinitorilor și prin prezentarea unui curriculum vitae, la angajarea personalului didactic asociat. Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice în învățământul particular se organizează de către unitatea școlară.

În unitățile pentru învățământ gimnazial poate funcționa personal didactic auxiliar, în conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr. 1/2011. Personalul didactic auxiliar trebuie să îndeplinească condițiile de studii prevăzute de art. 250 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, pentru fiecare categorie de personal.

3.3.2. Selecția și angajarea personalului

În unitățile de învățământ (sau în consorțiile școlare) gimnaziale poate fi angajat personal didactic cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată sau perioadă determinată de cel mult un an școlar, cu posibilitatea prelungirii contractului, respectiv în plata cu ora, în condițiile legii.

Deciziile privind vacantarea posturilor didactice, organizarea concursurilor pe post și angajarea personalului didactic se iau la nivelul unității de învățământ de către consiliul de administrație, la propunerea directorului. Inspectoratul școlar avizează oferta de posturi didactice/catedre vacante/rezervate.

Posturile didactice se ocupă prin concurs organizat la nivelul unității de învățământ de stat și particular, cu personalitate juridică, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu următoarele probe:

a) probă practică sau inspecție specială la clasă și probă scrisă din didactica specialității la angajarea personalului didactic cu contract individual de muncă;

b) prezentarea unui curriculum vitae și susținerea unui interviu la angajarea prin plata cu ora a personalului didactic asociat și a personalului didactic pensionat⁹.

⁸ Art. 7 din Anexa nr. 1 la Ordinul de ministru 3753/09.02.2011, privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ apărut în Monitorul oficial nr 104/09.02.2011, stipulează că, până la finalizarea stagiului practic de către prima serie de absolvenți ai masterului didactic, conform Legii nr. 1/2011, condițiile de ocupare a funcțiilor didactice sunt cele prevăzute de dispozițiile aflate în vigoare la începutul anului școlar 2010–2011

⁹ Idem, art. 254 (8);

În învățământul preuniversitar de stat, validarea concursurilor pentru ocuparea posturilor/catedrelor didactice se face de către consiliul de administrație al unității de învățământ care organizează concursul.

În învățământul particular, validarea concursurilor și angajarea pe post se fac de către conducerea unității de învățământ particular și se comunică, în scris, inspectoratului școlar.

Candidații care au dobândit definitivarea în învățământ, profesori cu drept de practică, și au ocupat prin concurs validat, în condițiile metodologiei, de consiliul de administrație al unității de învățământ un post didactic vacant sunt titulari pe postul ocupat. Directorul unității de învățământ încheie cu aceștia *contractul individual de muncă pe perioadă nedeterminată*.

Cadrele didactice care nu au dobândit definitivarea în învățământ, profesori debutanți, și au ocupat prin concurs validat, în condițiile metodologiei, de consiliul de administrație al unității de învățământ un post didactic vacant, directorul unității de învățământ încheie *contractul individual de muncă pe o perioadă nedeterminată* de cel mult un an școlar. În situația în care acești candidați promovează examenul pentru definitivarea în învățământ, consiliul de administrație poate hotărî modificarea duratei contractului individual de muncă din perioadă determinată în perioadă nedeterminată, iar cu cei care au ocupat un post didactic rezervat, directorul unității de învățământ încheie contractul individual de muncă pe o perioadă de cel mult un an școlar, respectiv până la revenirea titularului pe post. Consiliul de administrație al unității de învățământ poate decide prelungirea contractului individual de muncă și în anul școlar următor, în situația în care postul rămâne rezervat.

Pentru *personalul de conducere*, funcția de director și de director adjunct se ocupă prin concurs public de către cadre didactice titulare membre ale *corpului național de experți în management educațional*; concursul se organizează de către unitatea de învățământ, prin consiliul de administrație, iar în urma promovării concursului, directorul încheie contract de management cu primarul/primarul de sector al unității administrativ-teritoriale, respectiv președintele consiliului județean pe raza căruia se află unitatea de învățământ.

Pentru personalul nedidactic și didactic auxiliar selecția și angajarea se realizează de către unitatea de învățământ, în condițiile legii¹⁰. Structura și numărul posturilor pentru personalul didactic auxiliar din învățământul de stat se stabilesc de către Consiliul de administrație al unității de învățământ, pe baza criteriilor de normare, elaborate de MECTS, pentru fiecare categorie de personal.

3.3.3. Necesarul de personal raportat la cerințele serviciului (incluzând și nevoile beneficiarului)

Necesarul de personal didactic calificat este stabilit, ținându-se cont de oferta educațională, de planul de școlarizare și de specificul activităților desfășurate.

La nivelul învățământului gimnazial, formațiunile de studiu sunt constituite în clase care cuprind în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 12 și nu mai mult de 30. Prin excepție de la aceste prevederi, în localitățile în care există cerere pentru forma de învățământ în limba maternă a unei minorități naționale, efectivele formațiunilor de studiu pot fi mai mici decât minimul prevăzut de lege. Decizia privind înființarea și funcționarea acestor formațiuni de studiu aparține Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu consultarea consiliului de administrație al unității de învățământ respective.

În unitățile de învățământ gimnazial activitatea personalului didactic de predare se realizează într-un interval de timp zilnic de 8 ore, respectiv 40 de ore pe săptămână, și cuprinde:

- a) activități didactice de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și examene de final de ciclu de studii, conform planurilor-cadru de învățământ;
- b) activități de pregătire metodică-științifică;
- c) activități de educație, complementare procesului de învățământ: mentorat, școala după școală, învățare pe tot parcursul vieții¹¹.

Norma didactică în învățământul preuniversitar cuprinde ore prevăzute în planurile-cadru de învățământ la disciplinele corespunzătoare specializării sau specializărilor înscrise pe diploma de licență ori pe certificatul de absolvire a unui modul de minimum 90 de credite transferabile care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diplomă¹².

Norma didactică în învățământul gimnazial este:

- de 18 ore pe săptămână (respectiv, 16 ore în cazul cadrelor didactice care au calitatea de mentor);
- 1 psiholog școlar la minim 800 de elevi;
- 16 ore pe săptămână, pentru personalul didactic din învățământul special integrat, pentru cel din centrele logopedice interșcolare, pentru personalul didactic itinerant, și pentru profesorii psihopedagogi din casele de copii;
- personalul didactic de conducere, de îndrumare și de control poate fi degrevat parțial de norma didactică de predare, pe baza normelor aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Structura și numărul posturilor pentru personalul *didactic auxiliar și nedidactic* se stabilesc de către Consiliul de administrație al unității de învățământ, pe baza criteriilor de normare elaborate de MECTS pentru fiecare categorie de personal. Conform normelor în vigoare și până la apariția noilor reglementări metodologice impuse de intrarea în vigoare a Legii Educației Naționale nr. 1/2011, la încadrarea personalului didactic auxiliar/ nedidactic în unitățile de învățământ de stat care furnizează serviciul educațional învățământ primar se vor respecta prevederile OMEN nr. 3250/1998 privind criteriile de normare a personalului didactic auxiliar din învățământul preuniversitar de stat, precum și cele ale Notificării MEN nr. 44990/1999 privind criteriile de normare a personalului nedidactic și didactic auxiliar din unitățile de învățământ preuniversitar de stat.

¹⁰ Idem, art. 250;

¹¹ Idem, art. 262 (1);

¹² Idem, art. 263 (1)

Necesarul de personal didactic auxiliar și nedidactic este următorul:

- bibliotecar, 1 post pentru fiecare bibliotecă având peste 10.000 de volume înregistrate și cel puțin 900 de elevi și cadre didactice cu fișă de cititor;
- laborant, 1 post; se poate norma numai dacă există două catedre de chimie sau trei catedre de biologie ori patru catedre de fizică sau de discipline tehnologice prevăzute cu ore de laborator în planul de învățământ;
- pedagog, 1 post la 80 de elevi interni și semiinterni, în medie;
- secretar, 1 post pentru fiecare 400 elevi, în medie;
- administrator, 1 post pentru fiecare unitate de învățământ care are sediu și spații proprii;
- îngrijitor, 1 post pentru fiecare 600 mp.

Timpul săptămânal de activitate a personalului didactic auxiliar este identic cu cel stabilit pentru personalul cu funcții echivalente din celelalte sectoare bugetare, potrivit legii. Sarcinile acestuia sunt prevăzute în fișa individuală a postului.

3.3.4. Obiective și proceduri de dezvoltare a resurselor umane

Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică, standarde de calitate și competențe profesionale și au următoarele finalități generale, conform legii¹³:

- a) actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psihopedagogic și metodic;
- b) dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;
- c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control;
- d) dobândirea de noi competențe, prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;
- e) dobândirea unor competențe complementare prin care se extinde categoria de activități ce pot fi prestate în activitatea curentă, cum ar fi predarea asistată de calculator, predarea în limbi străine, consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților și altele;
- f) dezvoltarea și extinderea competențelor transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale, autocontrolul și analiza reflexivă a propriei activități și altele.

Standardele minime de calitate prevăd pentru fiecare unitate care oferă servicii educaționale:

- existența unor criterii, metodologii și instrumente clare și transparente de evaluare a personalului didactic, adecvate tipului de învățământ;
- stabilirea împreună, de către conducerea unității respective și de către cadrele didactice, a unor planuri individuale de remediere a punctelor slabe identificate;
- existența unor proceduri proprii, transparente, de evaluare a progresului în dezvoltarea profesională a corpului profesoral.

Pentru a se asigura actualizarea și dezvoltarea competențelor, inclusiv dezvoltarea de noi competențe, în funcție de evoluția sistemului de educație și al curriculumului, cadrele didactice au obligativitatea de a participa periodic la programe de formare continuă, astfel încât să acumuleze, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învățământ, minimum 90 de credite profesionale transferabile¹⁴.

Personalul didactic din cadrul unităților școlare din învățământul gimnazial poate participa și la cursurile de formare în specialitate organizate de diferiți furnizori de formare profesională, avizate în prealabil de către MECTS.

Obiectivele strategice ale unității de învățământ referitoare la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din învățământul gimnazial sunt cuprinse în proiectul de dezvoltare instituțională și trebuie să fie în acord cu viziunea, misiunea și tipul organizației furnizoare de educație.

3.3.5. Drepturile și obligațiile personalului din cadrul serviciului furnizat

Drepturile și obligațiile personalului didactic sunt prevăzute în Legea Educației Naționale nr. 1/2011, Titlul IV privind Statutul personalului didactic și în Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar.

Din personalul didactic pot face parte persoanele care au capacitatea de exercitare deplină a drepturilor, precum și o conduită morală conformă deontologiei profesionale și sunt apte din punct de vedere medical pentru îndeplinirea funcției.

Nu pot ocupa posturi didactice în învățământul gimnazial sau posturi de conducere persoanele care desfășoară activități incompatibile cu demnitatea funcției didactice.

Personalul didactic are obligații și răspunderi de natură profesională, materială și morală, care garantează realizarea procesului instructiv-educativ, conform legii.

Drepturile personalului didactic din învățământul gimnazial se referă, în principal, la:

- concediul anual cu plată, în perioada vacanțelor școlare, cu o durată de 62 de zile lucrătoare;
- 6 luni de concediu plătit pentru redactarea tezei de doctorat sau a unor lucrări în interesul învățământului, pe bază de contract de cercetare ori de editare;
- salarii compensatorii, conform legii, în situația desființării unei unități de învățământ de stat;

¹³ Idem, art. 244 (4)

¹⁴ Idem, art. 245 (6)

- inițiativă profesională în ceea ce privește: conceperea activității profesionale și realizarea obiectivelor educaționale ale disciplinelor de învățământ, prin metodologii care respectă principiile psihopedagogice; utilizarea bazei materiale și a resurselor învățământului, în scopul realizării obligațiilor profesionale; punerea în practică a ideilor novatoare pentru modernizarea procesului de învățământ;

- asigurarea derulării activității didactice fără perturbarea acesteia de nicio autoritate școlară sau publică;
- protecția cadrului didactic de către autoritățile responsabile cu ordinea publică în spațiile școlare;
- dreptul de participare, la viața socială: asocieri sindicale, culturale, profesionale, participări la manifestări științifice organizate în străinătate sponsorizate (cu aprobarea consiliului de administrație pentru acoperirea unor cheltuieli din fonduri extrabugetare);
- participarea la activități de formare continuă;
- decontarea cheltuielilor de transport, în condițiile legii, pentru personalul didactic din unitățile de învățământ conexe, care nu dispune de locuința în localitatea unde are postul ;
- plata taxelor de înscriere la concursurile de admitere în învățământul superior și gratuitate la cazare în cămine și internate;
- concediu fără plată pentru continuarea studiilor sau specializării;
- compensație de la bugetul asigurărilor sociale de stat a 50% din valoarea cazării, mesei și a tratamentului în bazele de odihnă și tratament.

Obligațiile personalului didactic sunt prevăzute în fișa postului și vizează:

- obligațiile prevăzute în statut;
- utilizarea rezultatelor autoevaluării elevilor, a evaluării și a feedback-ului pentru optimizarea activității;
- informarea regulată a elevilor și / sau a părinților acestora privind progresul realizat;
- participarea o dată la 5 ani, la un program de perfecționare recunoscut și acumularea unui număr minim de 90 credite pretransferabile;
- răspunderea disciplinară pentru încălcarea îndatoririlor ce le revin, potrivit contractului colectiv de muncă, precum și pentru încălcarea normelor de comportare care dăunează interesului învățământului și prestigiului instituției.

3.3.6. Drepturile și obligațiile beneficiarilor serviciului educațional

Beneficiarii primari ai învățământului gimnazial sunt elevii. Beneficiarii secundari sunt familiile elevilor. Comunitatea locală și societatea, în general, sunt beneficiari terțiari ai învățământului preuniversitar.

Învățământul preuniversitar este centrat pe beneficiari. Toate deciziile majore sunt luate, conform legii¹⁵, prin consultarea reprezentanților beneficiarilor primari, respectiv a Consiliului Național al Elevilor sau a altor asociații reprezentative ale elevilor, și prin consultarea obligatorie a reprezentanților beneficiarilor secundari și terțiari, respectiv a structurilor asociative reprezentative ale părinților, a reprezentanților mediului de afaceri, a autorităților administrației publice locale și a societății civile.

Potrivit legii, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, împreună cu Consiliul Național al Elevilor și organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale reprezentative, elaborează Statutul în care sunt prevăzute drepturile și îndatoririle elevilor, care se aprobă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. În baza acestui statut, fiecare unitate de învățământ își elaborează regulamentul școlar propriu¹⁶.

Elevii din învățământul de stat și particular se bucură de toate drepturile constituționale și de egalitate în toate drepturile conferite de calitatea de elev.

Elevii din unitățile de învățământ de nivel gimnazial au următoarele *drepturi specifice* prevăzute de Legea Educației Naționale și regulamentul specific de funcționare al acestora:

- de a beneficia de facilitățile școlare stabilite prin normele Ministerului Educației;
- tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, pe tot parcursul anului calendaristic;
- decontarea cheltuielilor de transport, în limita a 50 km, elevilor care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu;
- tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, la concerte, la spectacole de teatru, de operă, de film și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice;
- de a folosi în mod gratuit materialele și auxiliarele curriculare puse la dispoziție de către unitatea de învățământ;
- de a participa la activități extracurriculare;
- de a beneficia de burse (de performanță, de merit, de studiu, de ajutor social) și alte forme de sprijin material, acordate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- de a fi premiați, în funcție de rezultatele obținute;
- de a beneficia de asistență medicală;
- de a fi informați cu regularitate privind progresul realizat;
- posibilitatea, pentru elevii cu performanțe școlare excepționale, de a promova 2 ani într-un an școlar, conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- dreptul de a nu li se leza demnitatea sau personalitatea de către nicio activitate organizată în unitatea de învățământ;
- dreptul de a contesta modalitățile și rezultatele evaluării. Contestația se adresează cadrului didactic respectiv, care are obligația de a motiva/justifica modalitatea de evaluare și rezultatele acesteia. În situația în care argumentele

¹⁵ Idem, art. 80 (1);

¹⁶ Idem, art. 80 (2);

nu sunt considerate satisfăcătoare, elevul/reprezentantul său legal se pot adresa directorului unității școlare, care, pentru soluționarea contestației, va desemna profesori de specialitate, care nu predau la clasa respectivă;

- dreptul de a putea fi cazați în internate și de a lua masa la cantinele școlare, în condițiile stabilite prin regulamente de organizare și funcționare a unităților respective;

- dreptul de a putea alege pentru studiu, cu acordul părinților/ tutorei legal instituit, religia și confesiunea sau, la solicitarea scrisă a părinților/ tutorei legal instituit, de a putea să nu frecventeze orele de religie.

Obligațiile specifice ale beneficiarilor sunt, de asemenea, prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare:

- de a frecventa cursurile;
- de a se pregăti la fiecare disciplină de studiu;
- de a-și însuși cunoștințele prevăzute de programele școlare; de a avea o comportare civilizată și o ținută decentă, atât în unitatea de învățământ, cât și în afara ei;
- de a cunoaște și de a respecta:
 - a) legile statului;
 - b) prezentul regulament și regulamentul intern;
 - c) regulile de circulație și cele cu privire la apărarea sănătății;
 - d) normele de tehnica securității muncii, de prevenire și de stingere a incendiilor;
 - e) normele de protecție civilă;
 - f) normele de protecție a mediului;
- de a purta asupra lor carnetul/ legitimația de elev, să-l prezinte profesorilor/învățătorilor pentru consemnarea notelor, precum și părinților, pentru informare în legătură cu situația școlară;
- de a utiliza cu grijă manualele școlare primite gratuit și de a le restitui în stare bună, la sfârșitul anului școlar (în cazul elevilor din unitățile de învățământ de stat) de a reprezenta unitatea de învățământ în competițiile naționale și internaționale;
- de a cunoaște și respecta regulamentul de ordine interioară, regulile de circulație și cele cu privire la apărarea sănătății.

Este interzis elevilor:

- să distrugă documente școlare, precum cataloage, cartele de elev, foi matricole etc.;
- să deterioreze bunurile din patrimoniul unității de învățământ;
- să aducă și să difuzeze, în unitatea de învățământ, materiale care, prin conținutul lor, atentează la independența, suveranitatea și integritatea națională a țării, care cultivă violența și intoleranța;
- să organizeze și să participe la acțiuni de protest, care afectează desfășurarea activității de învățământ sau care afectează frecvența la cursuri a elevilor;
- să blocheze căile de acces în spațiile de învățământ;
- să dețină și să consume, în perimetrul unității de învățământ și în afara acestuia, droguri, băuturi alcoolice și țigări și să participe la jocuri de noroc;
- să introducă, în perimetrul unității de învățământ, orice tipuri de arme sau alte instrumente, precum muniție, petarde, pocnitori etc., care, prin acțiunea lor, pot afecta integritatea fizică și psihică a colectivului de elevi și a personalului unității de învățământ;
- să posede și să difuzeze materiale cu caracter obscen sau pornografic;
- să utilizeze telefoanele celulare în timpul orelor de curs, al examenelor și al concursurilor;
- să lanseze anunțuri false cu privire la amplasarea unor materiale explozibile în perimetrul unității de învățământ;
- să aibă ținută, comportamente și atitudini ostentative și provocatoare;
- să aducă jigniri și să manifeste agresivitate în limbaj și în comportament față de colegi și față de personalul unității de învățământ.

Părintele/ tutorele legal este obligat să ia măsuri pentru școlarizarea elevului, pe perioada învățământului obligatoriu. Părintele sau tutorele legal răspunde pentru distrugerile materiale din patrimoniul școlii, cauzate de elev.

Conform art. nr. 86 din Legea Educației Naționale, Unitățile de învățământ încheie cu părinții, în momentul înscrierii elevilor, în Registrul unic matricol, un *Contract educațional*, în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce ale părților. Contractul educațional-tip este aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și este particularizat, la nivelul fiecărei unități de învățământ, prin decizia consiliului de administrație.

Nerespectarea prevederilor contractului educațional-tip de către unitatea de învățământ este sancționată de inspectoratul școlar, conform cu prevederile metodologiei aprobate prin ordin al ministrului MECS.

3.4. Infrastructura și baza materială necesară serviciului

3.4.1. Cerințe legate de imobile

Unitățile de învățământ gimnazial, din mediul rural și periurban, care nu au în proprietate terenuri agricole în extravilan, primesc în administrare, pentru constituirea lotului didactic experimental, o suprafață de 2 hectare de teren. Loturile experimentale menționate se atribuie, la cerere, unităților școlare respective din terenurile agricole și silvice ce au aparținut școlilor sau, după caz, din fondul de rezervă al localităților, aflat la dispoziția consiliilor locale. În conformitate cu cerințele Ordinului Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, amplasarea unităților pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor se va face în zone ferite de surse de poluare a atmosferei și de zgomote, în afara arterelor de mare circulație –având orientarea ferestrelor sălilor de grupă sau de clasă și ale amfiteatrelor spre sud, sud-est, sud-vest, est sau vest, în funcție de zonele climatice.

Între clădirea unității și accesul în curtea acesteia va fi prevăzut un spațiu verde cu lățimea de minimum 25 m, cu rol și în reducerea influenței zgomotului stradal, pentru proiectele-tip ale clădirilor destinate unităților pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, cât și pentru clădirile care nu sunt construite după proiecte-tip; se va solicita avizul prealabil al inspectoratului de poliție sanitară și medicină preventivă județean sau, al municipiului București.

Terenul aferent unităților pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor trebuie să permită desfășurarea în aer liber a activităților copiilor și tinerilor, asigurând pentru aceasta între 10 și 50 m² pentru un elev, pe tură, în funcție de factorii geografici, de mediu (urban, rural) și de specificul unității (cu sau fără internat și cantină). Este interzisă funcționarea unităților pentru copii și tineri fără gard împrejmuit al terenului aferent. De asemenea, terenul va fi astfel ales, încât să împiedice bălțirea apei pluviale.

Se interzice, de regulă, funcționarea claselor sau sălilor de grupă în internate școlare (în mod excepțional și numai cu avizul inspectoratului de poliție sanitară și medicină preventivă teritorial se permite funcționarea de clase). Orice modificare de structură și de dotare a spațiilor din unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor se va efectua numai cu avizul inspectoratelor de poliție sanitară și medicină preventivă județene sau al municipiului București.

Este interzisă schimbarea destinației încăperilor din aceste unități fără avizul prealabil al inspectoratului de poliție sanitară și medicină preventivă teritorial.

Clasa din învățământul gimnazial are în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 12 și nu mai mult de 30. În cazuri excepționale, bine motivate, formațiunile de elevi pot funcționa sub efectivul minim sau peste efectivul maxim, cu aprobarea inspectoratelor școlare județene, respectiv al municipiului București.

Grupurile sanitare pentru copii și tineri vor fi separate de cele pentru personalul adult și vor fi repartizate proporțional la fiecare palier. În unitățile pentru elevi, grupurile sanitare destinate acestora vor fi separate pe sexe, inclusiv la sălile de educație fizică. În vestibulul grupurilor sanitare, în spațiile de recreație (interioare sau exterioare), laboratoare, săli de educație fizică școlară se vor amenaja surse de apă potabilă cu jet ascendent și chiuvete lavoare pentru spălarea mâinilor. Imobilele deținute pot fi în proprietate, închiriate sau în comodat.

3.4.2. Facilități și cerințe

În conformitate cu cerințele Ordinului Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, în sălile de clasă și cursuri se va asigura un cubaj de aer de 5-8 m³ pentru o persoană; la calcularea cubajului, în încăperile destinate pentru copii nu se va lua în calcul (cu excepția sălilor de educație fizică) o valoare a înălțimii mai mare de 3 m. În scopul accesibilității spațiilor școlare pentru toți elevii, inclusiv pentru cei cu nevoi speciale, se vor asigura rampe de acces.

3.4.3. Cerințe tehnice și sanitare

Unitățile școlare din învățământul gimnazial trebuie să respecte următoarele cerințe specifice impuse prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 :

1. Cerințe tehnice și sanitare impuse de regimului de încălzire:

- microclimatul în sălile de clasă și de cursuri va asigura o temperatură de 18-20°C, o umiditate relativă de 20-60% și o viteză a curenților de aer de 0,2-0,3 m/s;
- diferențele dintre temperatura încăperilor destinate activității și cea a anexelor (coridoare, vestiare ș.a.) nu vor depăși 3°C;
- oscilațiile de temperatură din interiorul încăperilor nu vor depăși 2°C pe perioada în care copiii și tinerii se află în încăperile respective;
- sistemele de încălzire utilizate nu trebuie să permită degajarea de substanțe toxice în încăperi. Suprafața de încălzire va avea o temperatură ce nu va depăși 70-80°C pentru a nu se scădea umiditatea relativă sub 30%;
- în sălile de sport temperatura va fi de 16-18°C și se vor asigura pardoseli din materiale izoterme (parchet, dușumea) sau izolații termice (linoleum).

2. Cerințe privind ventilația:

- toate încăperile destinate copiilor vor fi ventilate natural;
- mijloacele de ventilație trebuie să asigure o primenire a aerului de cel puțin 3 schimburi pe oră, în sălile de clasă și de cursuri pentru elevi, și 5 schimburi pe oră, în grupurile sanitare;
- eficiența ventilației se va aprecia prin metode de laborator (nivelul aeromicroflorei);
- viteza curenților de aer din încăperile destinate copiilor și tinerilor nu va depăși 0,3 m/s;
- ventilația prin deschiderea ferestrei se va realiza în așa fel, încât să se evite disconfortul termic și să se asigure înlăturarea continuă a aerului viciat;
- pentru asigurarea unei ventilații naturale permanente, oberlihturile vor avea o suprafață totală de cel puțin 1/50 din suprafața încăperii, iar sensul de deschidere a acestora va fi spre interior și în sus;
- încăperile destinate copiilor se vor ventila în pauzele din timpul programelor de activitate prin deschiderea ferestrelor.

3. Cerințe privind iluminatul:

- în sălile de clasă, de cursuri, de lectură, de meditații, în bibliotecă și în laboratoare iluminatul artificial fluorescent va asigura minimum 300 lucși (pentru iluminatul incandescent 150 lucși sau minimum 24 W/m;
- în sălile de desen se vor asigura 400-500 lucși (pentru iluminatul incandescent minimum 40 W/m²);
- în sălile de sport și de festivități va fi asigurat un iluminat artificial de 200 lucși.

4. Cerințe privind vestiarele și spațiile sanitare:

- sălile de educație fizică vor fi prevăzute cu vestiare și grupuri sanitare, separate pe sexe;

- surse de apă cu jet ascendent și chiuvete pentru spălarea mâinilor în vestibulul grupurilor sanitare, spațiile de recreație, sălile de mese și sălile de educație fizică. În lipsa acestora, se vor monta recipiente care să asigure minimum 3-4 litri / elev/tură.

5. Cerințe privind mobilierul:

- mesele și băncile vor avea dimensiuni corespunzătoare înălțimii elevilor. Tipurile de mobilier vor fi avizate de Ministerul Sănătății;

- în sălile de clasă, scaunele vor fi prevăzute cu spătar.

În vederea asigurării sănătății și securității tuturor celor implicați în activitatea școlară în timpul desfășurării programului, este necesar avizul de prevenire și stingere a incendiilor.

3.4.4. Întreținere

Unitățile școlare sunt obligate să fie racordate la sistemele publice de canalizare. În lipsa unor astfel de sisteme accesibile, unitățile sunt obligate să-și prevadă instalații proprii pentru colectarea, tratarea și evacuarea reziduurilor fecaloid-menajere și a apelor uzate, care se vor executa și se vor exploata astfel încât să nu producă poluarea solului, a apelor și a aerului. Aceste instalații vor fi menținute în permanentă stare de funcționare, evitându-se depășirea capacității.

Distanța minimă a haznalelor vidanjabile va fi de 10 m de cea mai apropiată clădire a unității de copii sau de tineri. Pentru reziduurile menajere se vor amenaja ghene betonate, prevăzute cu hidrant și sifon de scurgere, situate la minimum 10 m de blocul alimentar. Instalațiile interioare de distribuție a apei potabile și de evacuare a reziduurilor, sifoanele de pardoseală, obiectele sanitare (closete, pisoare, lavoare, băi, dușuri) vor fi menținute în permanentă stare de funcționare și curățenie și vor fi dezinfectate periodic cu soluții în concentrații eficiente (substanțe clorigene 2-5% în funcție de instalațiile respective etc.); în cazul apariției de boli transmisibile cu poartă de intrare digestivă (hepatita virală acută, dizenteria), concentrația la grupurile sanitare se va dubla.

Pentru efectuarea dezinfectiei (prin ștergere) a grupurilor sanitare vor exista 4 ștergătoare de culori diferite: una pentru mânerul ușilor cabinelor closetelor și pentru mânerul lanțului de tras apă din rezervor, alta pentru pereții și ușa cabinei, o a treia pentru colacul vaselor closetelor și ultima pentru podeaua acestora.

Unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor vor fi dotate și aprovizionate permanent cu utilajele, materialele și substanțele necesare pentru întreținerea curățeniei și efectuarea operațiunilor de dezinfectie, dezinsecție și deratizare. Aceste utilaje, substanțe și materiale vor fi păstrate în spații închise, anume destinate.

Se vor asigura încăperi separate cu dulapuri separate pentru păstrarea îmbrăcăminte și, respectiv, a echipamentului de protecție a personalului de îngrijire din blocurile alimentare și spălătorii.

Se vor asigura materialele necesare igienei personale la grupurile sanitare din unitate, corespunzător numărului de copii și tineri (hârtie igienică, săpun, substanțe dezinfectante, mijloace de uscare a mâinilor după spălare).

Spațiile necesare unei unități de învățământ trebuie să aibă și autorizație sanitară și aviz PSI. Ele sunt anual verificate de către autoritățile sanitare și de inspectoratul pentru situații de urgență. În urma acestor controale unitatea de învățământ poate pierde autorizația sanitară/avizul PSI dacă se constată încălcări ale legislației specifice sau nerespectarea recomandărilor făcute de către cele două autorități.

3.4.5. Consum legat direct de furnizarea serviciului

Organizația furnizoare de educație trebuie să demonstreze respectarea, în spațiile școlare deținute, a normativelor de dotare, conform legislației în vigoare, dotarea spațiilor școlare în concordanță cu efectivele de elevi din cadrul formațiunilor de studiu și să demonstreze preocupare pentru îmbunătățirea dotării spațiilor școlare.

Auxiliarele curriculare, materiile prime și materialele pentru laboratoare deținute trebuie să fie adecvate la planul de școlarizare prognozat, la nivelul de școlarizare existent în oferta educațională. Organizația trebuie să respecte, în dotarea cu mijloace de învățământ și auxiliare curriculare, a normativelor de dotare, conform legislației în vigoare și să realizeze progres (creștere cantitativă și/sau diversificare) privind achiziționarea/realizarea unor noi mijloace de învățământ sau auxiliare curriculare.

3.4.6. Consumul indirect la furnizarea serviciului (utilități)

Pentru realizarea activităților specifice:

Unitățile de învățământ de nivel gimnazial au consum de energie electrică, energie termică (pentru a asigura o temperatură a aerului din spațiile de învățământ cuprinsă între 18-20 de grade Celsius) și consum de apă.

În spațiile deținute se aplică normele sanitare și de curățenie în vigoare, conform fiecărei categorii de spațiu.

Pentru realizarea activităților conexe:

Conducerea unităților școlare de nivel gimnazial cu semiinternat, internat și cantină școlară va asigura o alimentație colectivă adaptată vârstei și stării de sănătate, specificului activității și anotimpului, asigurându-se un aport caloric și nutritiv în conformitate cu recomandările Ministerului Sănătății.

3.5. Furnizarea serviciului

3.5.1. Modalități de furnizare a serviciului

Serviciul educațional este oferit prin interacțiune directă cu beneficiarul, în spații special amenajate și dotate de care dispune furnizorul. Pentru elevii cu nevoi educative speciale, nedeplasabili, școlarizarea se poate face la domiciliul acestora, pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

3.5.2. Activitățile care sunt incluse în servicii

Standardele minime de calitate specifice nivelului învățământ gimnazial asigură urmărirea serviciilor, de către toate unitățile care școlarizează elevi pentru acest nivel, prin următoarele tipuri de activități:

- activități specifice, ca expresie a educației formale, intenționate și sistematice, în vederea formării personalității elevilor: lecția, consultațiile individuale și de grup, acordate elevilor, concursurile școlare sau interșcolare etc. Aceste activități sunt asigurate gratuit.

- activități conexe, derulate prin asigurarea serviciilor de cazare în internat, servicii de servire masă în cantine școlare și transportul beneficiarilor direcți. Aceste servicii sunt plătite de către părinți/tutori, și cuprind:

- consilierea și orientarea școlară;
- terapia tulburărilor de limbaj și comunicare.

Pentru învățământul privat toate activitățile de bază sau conexe care sunt incluse în serviciul educațional sunt plătite de către părinți/tutori.

Activitățile care sunt incluse în servicii și asigurate gratuit:

- proiectarea și planificarea activității didactice anuale;
- realizarea activităților didactice;
- evaluarea și informarea regulată a beneficiarilor direcți și indirecti cu privire la progresele realizate.

Activități care nu sunt incluse în servicii și la care beneficiarii trebuie să contribuie din punct de vedere financiar:

- cazarea și servirea mesei în spațiile proprii sau prin subcontractare;
- transportul.

Pentru învățământul privat toate activitățile de bază sau conexe care sunt incluse în serviciul educațional sunt plătite de către părinți/tutori.

3.5.3. Cerințele de calitate care sunt legate de activitățile de mai sus

Cerințele care privesc asigurarea calității activităților furnizate prin serviciul învățământ gimnazial se referă la:

- proiectarea activităților instructiv-educative realizate cu elevii;
- asigurarea logisticii și organizarea spațiului de instruire și educare a elevilor pentru buna desfășurare a activităților;
- realizarea procesului instructiv-educativ utilizând strategii moderne, adaptate particularităților de vârstă și individuale ale elevilor;
- gestionarea activităților conexe, astfel ca acestea să susțină buna desfășurare a procesului instructiv-educativ.

3.5.4. Durata serviciului

Durata serviciului educațional în învățământul secundar inferior sau gimnazial este, conform art. 23 (1) lit. c. din Legea Educației Naționale, de 5 ani și cuprinde clasele V-IX), cu specificația că măsura introducerii clasei a IX-a în învățământul gimnazial intră în vigoare începând cu generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2011-2012¹⁷;

3.6. Asigurarea calității serviciului

3.6.1. Indicatori de realizare

Indicatorii sunt instrumente de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație, prin raportare la standarde. Pentru asigurarea calității serviciului învățământ gimnazial se utilizează următoarele categorii de indicatori:

- indicatori utilizați în evaluarea calității educației;
- indicatori ai Sistemului Național de Indicatori pentru Educație (SNIE);
- indicatori de risc și de rezultat.

Evaluarea calității educației are în vedere următorii 43 de indicatori:

1. Existența, structura și conținutul documentelor proiective (proiectul de dezvoltare și planul de implementare);
2. Organizarea internă a unității de învățământ;
3. Existența și funcționarea sistemului de comunicare internă și externă;
4. Funcționarea curentă a unității de învățământ;
5. Existența și funcționarea sistemului de gestionare a informației; înregistrarea, prelucrarea și utilizarea datelor și informațiilor;
6. Asigurarea serviciilor medicale pentru elevi;
7. Asigurarea securității tuturor celor implicați în activitatea școlară, în timpul desfășurării programului;
8. Asigurarea serviciilor de orientare și consiliere pentru elevi;
9. Existența și caracteristicile spațiilor școlare;
10. Dotarea spațiilor școlare;
11. Accesibilitatea spațiilor școlare;
12. Utilizarea spațiilor școlare;
13. Existența, caracteristicile și funcționalitatea spațiilor administrative;
14. Existența, caracteristicile și funcționalitatea spațiilor auxiliare;
15. Accesibilitatea spațiilor auxiliare;
16. Utilizarea spațiilor auxiliare;
17. Dotarea cu mijloacele de învățământ și cu auxiliare curriculare;

¹⁷ Idem, art. 361 (3) b.

18. Existența și dezvoltarea fondului bibliotecii școlare/ centrului de informare și documentare;
19. Dotarea cu tehnologie informatică și de comunicare;
20. Accesibilitatea echipamentelor, materialelor, mijloacelor de învățământ și auxiliarelor curriculare;
21. Procurarea și utilizarea documentelor școlare și a actelor de studii;
22. Managementul personalului didactic și de conducere;
23. Managementul personalului didactic auxiliar și personalului nedidactic;
24. Definirea și promovarea ofertei educaționale;
25. Existența parteneriatelor cu reprezentanți ai comunității;
26. Proiectarea curriculumului;
27. Realizarea curriculumului;
28. Evaluarea rezultatelor școlare;
29. Evaluarea rezultatelor la activitățile extracurriculare (extraclasă și extrașcolare);
30. Activitatea științifică;
31. Activitatea metodică a cadrelor didactice;
32. Constituirea bugetului școlii;
33. Execuția bugetară;
34. Existența și aplicarea procedurilor de autoevaluare instituțională;
35. Existența și aplicarea procedurilor interne de asigurare a calității;
36. Dezvoltarea profesională a personalului;
37. Revizuirea ofertei educaționale și a proiectului de dezvoltare;
38. Existența și aplicarea procedurilor de optimizare a evaluării învățării;
39. Evaluarea calității activității corpului profesoral;
40. Optimizarea accesului la resursele educaționale;
41. Constituirea bazei de date a unității de învățământ;
42. Asigurarea accesului la oferta educațională a școlii;
43. Constituirea și funcționarea structurilor responsabile cu evaluarea internă a calității.

Indicatorii din cadrul Sistemului Național de Indicatori privind Educația (SNIE) opozabili unităților de învățământ gimnazial sunt:

- Rata de tranziție în învățământul secundar inferior (ISCED2);
- Rata netă de cuprindere școlară în învățământul primar și gimnazial;
- Numărul de elevi ce revine la un cadru didactic;
- Numărul mediu de elevi pe clasă;
- Ponderea personalului didactic calificat;
- Ponderea personalului didactic necalificat;
- Ponderea personalului didactic cu timp integral de lucru (normă întreagă);
- Ponderea personalului didactic cu timp parțial de lucru (normă parțială);
- Ponderea cadrelor didactice femei;
- Ponderea femeilor cu funcții de conducere (director);
- Proportia repetenților;
- Rezultatele elevilor la evaluările naționale și internaționale (PISA, TIMSS, PIRLS) și la examene de absolvire.

Indicatorii de risc și de rezultat pentru care unitățile de învățământ de nivel gimnazial furnizează date statistice sunt:

- RE1. Rate de supraviețuire;
- RE2. Situația școlară la sfârșitul cursurilor;
- RE3. Situația școlară la sfârșitul cursurilor, înainte de susținerea examenelor de corijență, pentru elevi aparținând grupurilor vulnerabile nu sunt în linie;
- RE4. Rezultatele la examenele de absolvire;
- RE5. Destinația elevilor după parcurgerea fiecărui nivel de învățământ.

3.6.2. Metode de înregistrare a plângerilor

Fiecare unitate de învățământ gimnazial gestionează un registru de intrări/ieșiri ale documentelor (corespondențe, sesizări și răspunsuri) și trebuie să aibă proceduri interne cu privire la gestionarea acestora.

Unitatea de învățământ este obligată să răspundă petenților în maxim 30 de zile de la data înregistrării sesizărilor.

3.6.3. Procedurile pentru asigurarea calității

Pentru a se asigura un nivel minim de calitate al serviciului, dar și în vederea îndeplinirii așteptărilor beneficiarilor direcți și indirecti, la nivelul oricărei organizații de nivel gimnazial furnizoare de educație, trebuie să existe proceduri de evaluare și revizuire periodică a activității.

Procedurile obligatorii (la nivelul fiecărei unități pot exista și alte proceduri) sunt următoarele:

- de autoevaluare instituțională;
- de asigurare a calității;
- de inițiere, monitorizare și revizuire periodică a programelor și activităților;
- de optimizare a evaluării învățării;
- de evaluare periodică a calității corpului profesoral.